

Hout leent zich uitstekend voor prefabricatie.

Duurzame brug uit verantwoord hout.

Tekst Tieme Wanders Bewust met Hout | Beeld Wijma Kampen

Houten 'Blauwe Loper' verbindt Groningers

Een rode loper kent iedereen, maar wat is de Blauwe Loper? We hebben het over de langste fietsbrug van Europa, trendsetter in zijn soort op het gebied van duurzaamheid. De constructie is 800 meter lang en vormt de verbinding tussen Winschoten en het jonge woongebied Blauwestad. Het materiaal dat is toegepast vertelt een bijzonder verhaal. En dat gaat verder dan de brug zelf.

Bij de Blauwe Loper was duurzaamheid een belangrijk element in de aanbestedingscriteria. Dan heeft de toepassing van hout natuurlijk veel voordelen, maar het materiaal riep nog wel vraagtekens op als het gaat om de gevraagde prestaties. De Provincie Groningen en Gemeente Oldambt, opdrachtgevers voor dit project, keken daarom heel serieus of het technisch wel mogelijk is om hout zo'n prominente rol te geven. Naast die weging op prestaties zijn ook de levenscyclusanalyses (LCA) en andere duurzaamheidsaspecten van toe te passen materialen onder de

loep genomen. De keuze viel uiteindelijk op het construeren met zoveel mogelijk hout om zowel aan de prestatie- als aan de duurzaamheidseisen te voldoen.

BRUGGEN SLAAN

In de ontwerpfase waren alle partijen betrokken, inclusief de architect, de opdrachtgevers en de bouwers. Zij stonden voor een indrukwekkende opgave. Het ging immers om diverse grote houten elementen, zoals een overspanning over de A7 (42 meter vrije overspanning - gewicht: 92 ton) en een ophaalbrug uit een combinatie van

hout en staal. De vele brugsecties werden aaneengesloten geplaatst op houten kruisjukken met daaronder een betonnen fundering in het water. Na bijna een jaar werd een klap gegeven op het definitieve ontwerp. Zo waren de plannen gereed voor een 800 meter lange 'Blauwe Loper' die zijn weg vond over het Winschoterdiep, de daarnaast gelegen A7 en het Oldambtmeer.

HYBRIDE MIX

De hele bovenbouw en de houten kruisjukken zijn met FSC-gecertificeerd azobé hardhout door Wijma in Kampen geprefabriceerd en ter plekke geplaatst onder begeleiding van Gertjan Schuurman. De ophaalbrug is grotendeels van staal, vervolgens bekleed met azobé met constructieve houten diagonalen. Een moderne hybride mix met een uitstraling van hout dat helemaal past in

OVER DUURZAAM BOSBEHEER

Bij duurzaam bosbeheer wordt van te voren gekeken hoeveel hout verantwoord uit het bos gekapt mag worden, om het bos vervolgens gedurende een bepaalde periode met rust te laten, zodat flora en fauna intact blijven en de overige bomen verder kunnen groeien.

Belangrijk bij duurzaam bosbeheer is om verder te kijken dan alleen het hout zelf. Bossen leveren belangrijke ecosystemediensten zoals het vastleggen van CO₂ en de productie van zuurstof, maar ook zaken als waterhuishouding en luchtkwaliteit worden door bossen beïnvloed. Zo is bijvoorbeeld ook het voorkomen van erosie een belangrijke bosfunctie.

De Verenigde Naties gaat er vanuit dat wereldwijd 1,6 miljard mensen afhankelijk zijn van het bos voor een deel van hun voedselvoorziening, of andere producten zoals medicijnen, grondstoffen, ecosystemedienst of een deel van het levensonderhoud. Bij duurzaam bosbeheer behoudt de lokale bevolking zeggenschap over wat er met het bos gebeurt, maar wordt ook voorzien van werkgelegenheid door de houtproductie.

De grootste bedreiging van bos is de omvorming naar andere vormen van landgebruik. Veelal landbouw voor de toenemende vraag naar landbouwproducten zoals palmolie, rubber, cacao, soja en vlees. Door economische waarde aan het bos te geven middels houtproductie, wordt het risico op ontbossing veel kleiner.

Mede gelet op de enorme bouwopgaaf waar Nederland zich voor gesteld ziet – in de periode 2020-2025: jaarlijks 75.000 nieuwe woningen – ligt er een belangrijke kans voor toepassing van meer hout. Om meer bossen duurzaam te beheren, is vraag naar gecertificeerde producten uit bossen cruciaal. In het Convenant Bevorderen Duurzaam Bosbeheer werken diverse partijen (overheid, vakbonden, maatschappelijk middenveld en brancheorganisaties) samen om duurzaam bosbeheer te promoten. Het stimuleren van de vraag naar hout uit duurzaam beheerde bossen zien zij als belangrijk om het risico op ontbossing tegen te gaan. Wilt u ook overstappen op aantoonbaar duurzaam hout voor uw project? Lees verder op www.inkoopduurzaamhout.nl.

Mede gelet op de enorme bouwopgaaf waar Nederland zich voor gesteld ziet ligt er een belangrijke kans voor toepassing van meer hout.

het oorspronkelijk idee van de Blauwe Loper. De start van het plaatsen van de bovenbouw vond plaats na de zomer, zodat de eerste fietsers en voetgangers eind dit jaar over de brug kunnen.

DUURZAAM, TROPISCH EN GECERTIFICEERD

Het toegepaste hout in het project komt uit duurzaam beheerde bossen in West-Afrika (Gabon en Congo Brazzaville). Mark Kemna: "Dat betekent een heel selectieve oogst. Gemiddeld wordt één boom per hectare gekapt, waarna dat bosdeel dertig jaar met rust wordt gelaten. Daar zit 'm dan ook de beschermingswaarde van duurzaam bosbeheer: de oogst en toepassing van die ene boom zorgt ervoor dat het omringende bos blijft staan en ook niet gekapt mag worden voor bijvoorbeeld een oliepalm- of sojaplantage."

INDRUKWEKKEND

"Kortom, het project de Blauwe Loper is indrukwekkend omdat zoveel hout op een unieke manier is verwerkt in het project. Maar laten we niet vergeten, het verhaal erachter, over de herkomst van het hout, is minstens zo bijzonder." ■

Stichting Bewust met Hout

Westeinde 6, 1334 BK Almere

T +31 36 532 10 20

www.bewustmethout.nl

Hout als alternatief constructiemiddel.

'De grootste bedreiging van bos is de omvorming naar andere vormen van landgebruik'